

HWA 4. LABOR - FELKÉSZÜLÉS

Mikrokontroller labor 1.

6. javított változat, 2019. 11. 18. – 2019. 11. 28.

Huszár Csaba Benedek

Mi a szubrutin

- Kb. olyan, mint Pythonban a függvény, csak máshogyan kell megírni.
- A szubrutinban is lehet szubrutin (rekurzió, 16 a maximális „mélység”).
- A szubrutinok egymás után hívódnak meg, hacsak ezt meg nem változtatjuk, gátoljuk.

Változókezelés – nagyon körülményes

- Alapból egy változó 8 bites, így 0...255 közötti értékek lehetnek benne.
- Egyetlen konkrét értékkel megadható változó: W regiszter (akkumulátor)
- Új változót azért még lefoglalhatunk. (Pl: `valtozo RES 1`, a `MAIN_PROG_CODE` előtt)
- CSAK WREG-en keresztül lehet megadott számértéket (konstanst) más változóba beletölteni! (MOVLW-vel betöltjük W-be → MOVWF-fel átrakjuk egy másik változóba)
 - *PL:*
 - `MOVLW d'20'`
 - `MOVWF LATA` → ekkor LATA értéke 00010100 lesz binárisan
 - *Változóból változóba töltéskor nem teljesen ezt a módszert kell használni. (MOVLW helyett MOVF kell, de ez még a 4. laboron nem kerül elő)*
- A bemeneti-kimeneti portbiteket (meg minden más változó tetszőleges bitjét is) 0-1 között állíthatjuk.
 - *BCF kikapcsolja (Pl. `BCF LATA, 7`)*
 - *BSF bekapcsolja (Pl. `BSF LATA, 5`)*
 - *A következő utasítás érkezésekor lépnek életbe*

Változókezelés – bitek sorszáma

A legnagyobb helyiértékű kapja a legmagasabb sorszámot!

7	6	5	4	3	2	1	0
$2^7 = 128$	$2^6 = 64$	$2^5 = 32$	$2^4 = 16$	$2^3 = 8$	$2^2 = 4$	$2^1 = 2$	$2^0 = 1$
PI: LATA, 7	PI: LATA, 6	PI: LATA, 5	PI: LATA, 4	PI: LATA, 3	PI: LATA, 2	PI: LATA, 1	PI: LATA, 0

BE-és kimeneti regiszterek

- PORT(A,B,C,D)
 - *Bemenetek (PL nyomógomb)*
- LAT(A,B,C,D)
 - *Kimenetek (PL LED)*
- TRIS(A,B,C,D)
 - *Irányok megadására, (bemenet, vagy kimenet)*
- ANSEL(A,B,C,D)
 - *Digitális vagy analóg portbitek beállítása*
 - *Az elején mindent digitálissá kell állítani.*
 - *De ezt a mintaprojektek minden esetben megteszik helyettünk.*
 - *ADC konverziót kiszedték a laborokról, így a potméterrel nem kell bajlódni.*

További ASM parancsok, amik kellenek a laborra

- `DECFSZ WREG, W` (`W` értékét eggyel csökkenti), ha az 0 lesz, akkor az eggyel alatta lévő utasítás kimarad.
- `DECFSZ VALTOZO, F` (`VALTOZO` értékét eggyel csökkenti), ha az 0 lesz, akkor az eggyel alatta lévő utasítás kimarad.

1. feladat: Szoftveres időzítő

- A labor legfontosabb része
- Többet is kell belőle írni
- Tudni kell egymásba ágyazni őket
- Tipikus vizsgapélda (5-6 pontért, ami egészen sok)
- Minimális matek és számológép (vizsgán írásbeli számítások) kellenek hozzá

Szoftveres időzítő PIC16F18875 esetén

34. feladat

Írjon assembly szubrutin (Delay10us), amely 10us időt késleltet szoftveresen. A processzor ciklusideje 125ns. Számítsa ki a késleltetéshez szükséges konstans értékét.

Megoldás:

```
Delay10us: ; 125ns/ciklus@Fosc=32MHz-->8MHZ instructionclock
            MOVLW    D'25'        ; 3
D10CK:
            DECFSZ    WREG,W        ; 1 /2
            GOTO      D10CK        ; 2
            RETURN                ; 2
```

Egy utasításciklus ideje: $T_{cy} = 1/8\text{MHz} = 125\text{ns}$

Az előírt 10us késleltetéshez tehát összesen $10\text{us}/125\text{ns} = 80$ ciklusnyi idő szükséges. A szubrutint meghívó CALL utasítás 2 ciklus, a hurok változó kezdőérték betöltése 1 ciklus. A hurok mag egy iterációja 3 ciklus, míg a ciklus végén a visszatérés további 2 ciklus.

Az összes ciklusok száma: $N = 3 + (m \cdot 3) + 2 = 5 + (m \cdot 3)$ vagyis:

$80 = 5 + (m \cdot 3) \rightarrow m = 25$.

Időmérés – a másodpercek alatt

Név	Másodpercben	Jelölés
Másodperc	1 sec	sec
Milliszekundum	$1 \cdot 10^{-3}$ sec	ms
Mikroszekundum	$1 \cdot 10^{-6}$ sec	μs (us)
Nanoszekundum	$1 \cdot 10^{-9}$ sec	ns

Készítsünk 10 us késleltetést 1.

- A processzor egy utasítást 125 ns alatt dolgoz fel.
 - *Mert 8MHz az órajele*
- $10\text{ us} = 10 * 1000 = 10000\text{ ns}$
- $10000/125 = 80$ (Ha nem kerek a szám, kerekítsünk annak szabályai szerint)
- De mégsem 80 a megoldás.

Készítsünk 10 us késleltetést 2.

- A szubrutin meghívásához (CALL Dealy10us) 2 utasításnyi időt kell használnunk (lásd 1 lapos segédlet). Így $80-2=78$ -nál tartunk.
- A szubrutinban először betöltjük, hogy mennyiszer szeretnénk a késleltető szubrutinban a tényleges belső késleltetést végrehajtani. Ez 1 utasítás, így $78-1=77$ -nél tartunk
- A szubrutinból való visszatérés további 2 ciklust vesz igénybe, így $77-2=75$ -nél járunk
- **Ezek az értékek mindig ennyi időt ($2+1+2=5$ órajelet) vesznek igénybe.**
- De ez (75) még mindig nem a jó válasz

Készítsünk 10 us késleltetést 3.

- A belső szubrutin lefutása hívásonként 3 órajelet vesz igénybe (ez is mindig így van)
- Így a megoldás: $75/3=25$ értéket kell W regiszterbe mozgatnunk.

Mi ez a kód???

Delay10us:

MOVLW

d'25'

D10CK:

DECFSZ

WREG, W

GOTO

D10CK

RETURN

← A szubrutin neve

← Az érték, amit W regiszterbe töltünk

← Mivel nincs más utasítás, megyünk tovább a következő szubrutinba

← Alszubrutin neve

← Eggyel csökkentjük W regiszter értékét,
ha 0 lesz, kihagyjuk a következő utasítást

← Ha nem 0 W regiszter értéke akkor ide jutunk,
és visszaugrunk a D10CK elejére GOTO helyett BRA is lehetne...

← Visszatérünk oda, ahonnan utoljára szubrutint hívtunk

Hogyan hívjunk szubrutint?

- A kódban:
- **CALL szubrutinnév**
- A szubrutinban (vagy alszubrutinban) lefutó RETURN után ide jutunk vissza

Írjunk új késleltető (Delay1ms) szubrutint az előzőt felhasználva!

- $1\text{ ms} = 100 * 10\text{us}$
- Itt már ne szórakozzunk a kerekítésekkel, levonásokkal
 - *minimális lesz a különbség.*
- Tehát 100-szor kell hívni a Delay10us szubrutint
- Ez még (100) kisebb, mint 255, tehát OK

Mi a hiba?

```
Delay1ms:
```

```
——— MOVLW ——— D'100'
```

```
D100CK:
```

```
——— CALL ——— Delay10us
```

```
——— DECFSZ ——— WREG,W
```

```
——— GOTO ——— D10CK
```

```
——— RETURN
```

WREG-et másra is használjuk....

Visszatéréskor W értéke 0

Ha 0-ból kivonunk 1-et, akkor
255-öt kapunk.

Ami nagyon nem 99.

A megoldáshoz vezető út

- Változó bevezetése:
- A MAIN_PROG CODE előtt közvetlenül lévő helyre írjuk:
- **DELAY RES 1**
- Az akkumulátorközpontú kezelés miatt továbbra sincsen egyszerű dolgunk...

Ez már tényleg a (jó) megoldás

```
Delay1ms:
```

```
    MOVLW    D'100'
```

```
    MOVWF    DELAY
```

```
D100CK:
```

```
    CALL     Delay10us
```

```
    DECFSZ   DELAY, F
```

```
    GOTO     D100CK
```

```
    RETURN
```

A Delay10us alá írjuk



További időzítések

- A 250 ms-nél már egyszerűbb dolgunk van.
- Az előbb bemutatott módszert alkalmazzuk.
- Ez már ki is lehet próbálni az „igazi” fejlesztőpanelen

Delay250ms

```
DELI    RES 1  
...
```

Ugyanúgy a MAIN_PROG_CODE elé
írjuk



```
Delay250ms:  
    MOVLW    D'250'  
    MOVWF    DELI  
D250CK:  
    CALL     Delay1ms  
    DECFSZ   DELI,F  
    GOTO     D250CK  
    RETURN
```

A Delay1ms alá írjuk



0. feladat: HIBÁK a mintaprojektben

- A mikrovezérlő típusa rosszul van megadva (PIC16LF18875 helyett PIC16F18875 kell)
 - *Bal oldalon középen csavarkulcs ikon → Device-nál az L-t kiszedni*
- BSF LED_D5_IRANY → BSF HELYETT BCF kell, ahogyan minden más helyen is van...
- MOVLW D'10' → 10 helyett 25 kell, korábban láttuk, miért
- BTFSC STATUS, C → BTFSC STATUS, Z kell (Nem a Carry kell, hanem a Zero flag)
- MOVLW D'02' → MOVLW D'03' kell
 - *Ha először csökkentjük, akkor a 1 lesz, utána meg már 0 és visszamegy a MAIN-be, vagyis csak egy impulzus generálódik.*
- A LED kikapcsolása után 2X kell meghívni a Delay10us-t, nem csak egyszer.
- A szintaktikai hibás sort törölni kell

2. Feladat – adott idejű impulzus előállítása

- Lényegében készen vagyunk vele
 - *A Delay10us helyett a Delay1ms-t kell hívnunk. DE CSAK EGYSZER!*
 - Ez még egyszerűbb is. Sokkal.
 - *Var0-ban a BITCNT változót 1-gyel csökkenteni kell → 2 legyen!*
 - *PULS_LOOP a következő lesz: Ciklusváltozó csökkentése, LED BE, Várunk, LED KI, ugrás PULS_LOOP elejére*
 - *A START-ot lényegében ki kell szerveznünk BOADRINIT-té és a START elé be kell RAKNI.*
 - BANKSEL ALSELA (ettől a sortól)
 -
 - CLRF STATUS (eddig a sorig)
 - A végére kell egy RETURN
 - *A START a következővé alakul át:*
 - CALL BOARDINIT

2. Feladat – kód 1. rész

BOARDINIT:

```
BANKSEL    ANSELA
CLRF       ANSELA ; port digitális
CLRF       ANSELB ; port digitális
CLRF       ANSELC ; port digitális
BANKSEL    LATA
BCF        LED_D2      ; kezdőérték
BCF        LED_D2_IRANY ; kimenet
BCF        LED_D3      ; kezdőérték
BCF        LED_D3_IRANY ; kimenet
BCF        LED_D4      ; kezdőérték
BCF        LED_D4_IRANY ; kimenet
BCF        LED_D5      ; kezdőérték
BCF        LED_D5_IRANY ; kimenet
BSF        Gomb_S1_IRANY ; bemenet
CLRF       STATUS
RETURN
```

START:

```
CALL BOARDINIT
```

2. Feladat – kód 2. rész

```
MAIN_LOOP:
    BTFSS  Gomb_S1    ; alaphelyzetre vár
    GOTO   MAIN_LOOP
Var0:
    BTFSC  Gomb_S1    ; lefutó él
    GOTO   Var0
    MOVLW  D'02'
    MOVWF  BITCNT
PULS_LOOP:
    DECF   BITCNT,F   ; ciklus változó csökkentése
    BTFSC  STATUS,Z
    GOTO   MAIN_LOOP
    BSF    LED_D5 ; LED bekapcsolása
    CALL   Delay1ms
    BCF    LED_D5 ; LED kikapcsolása
    GOTO   PULS_LOOP
```


3. feladat: jobbra, bitmintával

- Milyen értéket kell betöltenünk (WREG-be) ?
 - *10000000-t, binárisan, hiszen az első 4 bit (7-6-5-4) lesznek a LED-ek bitjei*
- Ezt be kell töltenünk LATA-ba is. $W \rightarrow LATA$
- Ezt követően kell jobbra shiftelni (LSRF LATA), amíg 1 nem lesz az a bit, ami a jobb szélső LED portbitje (LATA, 4). Ekkor megint be kell tölteni az értéket LATA-ba.

3. feladat, jobbra, kód

```
PULS_JOBBA:  
    MOVLW        b'10000000'  
    MOVWF        LATA  
    CALL         Delay250ms  
PULS_LOOP_JOBBA:  
    LSRF         LATA  
    CALL         Delay250ms  
    BTFSS        LATA, 4  
    GOTO         PULS_LOOP_JOBBA  
    GOTO         PULS_JOBBA
```

← A MAIN_LOOP helyére írjuk. A Var0 és a PULS_LOOP is törölhető. Figyeljünk arra, hogy ha szimulátorban futtatjuk a programot, akkor a Delay10us-sel hívjuk.

3. feladat: balra, bitmintával

- Milyen értéket kell betöltenünk (DATAREG_L-be) ?
 - *00010000-t, binárisan, hiszen az első 4 bit lesznek a LED-ek bitjei, amelyek közül most a legjobboldalira van szükség.*
- Ezt be kell töltenünk LATA-ba is. $W \rightarrow LATA$
- Ezt követően kell balra shiftelni (LSLF LATA), amíg LATA(7) 1 nem lesz, akkor megint vissza kell tölteni a megfelelő értéket LATA-ba!

3. feladat: balra, kód

```
PULS_BALRA:
    MOVLW    b'00010000'
    MOVWF    LATA
    CALL     Delay250ms
PULS_LOOP_BALRA:
    LSLF     LATA
    CALL     Delay250ms
    BTFSS    LATA, 7
    GOTO     PULS_LOOP_BALRA
    GOTO     PULS_BALRA
```

A PULS_JOBBRA helyére írjuk.



3. feladat: Gomb kezelésével - végleges

```
PULS_JOBBRA:
    MOVLW  b'10000000'
    MOVWF  LATA
    CALL   Delay250ms
PULS_ELL_JOBBRA:
    BTFSC  Gomb_S1
    GOTO   PULS_LOOP_JOBBRA
    GOTO   PULS_BALRA
PULS_LOOP_JOBBRA:
    LSRF   LATA
    CALL   Delay250ms
    BTFSS  LATA, 4
    GOTO   PULS_ELL_JOBBRA
    GOTO   PULS_JOBBRA
```

```
PULS_BALRA:
    MOVLW  b'00010000'
    MOVWF  LATA
    CALL   Delay250ms
PULS_ELL_BALRA:
    BTFSS  Gomb_S1
    GOTO   PULS_LOOP_BALRA
    GOTO   PULS_JOBBRA
PULS_LOOP_BALRA:
    LSLF   LATA
    CALL   Delay250ms
    BTFSS  LATA, 7
    GOTO   PULS_ELL_BALRA
    GOTO   PULS_BALRA
```

Alapból jobbra megy, de amig nyomjuk az S1 gombot, addig balra
Mindkét oszlopban lévő kód kell, egymás után!

Kérdések a 3. feladathoz

- Miért nincs DATAREG változónk?
 - *Mert felesleges bonyolítás lenne, a programkód pedig csak hosszabb lenne tőle*
 - *Anélkül is megoldható, WREG-ből közvetlenül LATA-ba tesszük az adatot*
- W = W regiszter = WREG ?
 - *IGEN, mindhárom ugyanazt jelenti, de néha máshogyan kell rá hivatkozni.*
- Mi a BTFSC és a BTFSS Assembly parancsok jelentése?
 - *BTFSC: kihagyja az utána lévő utasítást, ha a megadott bit (PL: LATA, 7) 0-ás értékű*
 - *BTFSS: kihagyja az utána lévő utasítást, ha a megadott bit (PL: LATA, 7) 1-es értékű*